

4, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, samt bemærkningerne hertil.

3.2.6. Udeblivelsesdomme

Det fremgår af artikel 9, stk. 1, litra f, i forslaget til rammeafgørelsen, at fuldbyrdelse kan afslås, hvis den dom, der ligger til grund for fuldbyrdelsen, er afsagt »in absentia«, medmindre den domfældte ifølge attesten er blevet indstævnet personligt eller er blevet underrettet gennem en repræsentant, der er kompetent i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning, om tid og sted for retssagen, som førte til, at dommen blev afsagt in absentia, eller personen over for en kompetent myndighed har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter dommen.

Afslagsgrunden vedrører adgangen til at fuldbyrde udeblivelsesdomme. Retten for den tiltalte til at være til stede under sin egen straffesag er en fundamental retsgrundsætning i dansk ret. Retsplejeloven giver derfor kun i ganske begrænset omfang mulighed for, at en tiltalt kan dømmes uden sin tilstedeværelse under sagen, jf. retsplejelovens § 853. En straffesag kan dog i visse særlige tilfælde – f.eks. i sager der ikke medfører fængselsstraf af mere end 3 måneders varighed – fremmes til dom uden tiltaltes tilstedeværelse under visse nærmere angivne betingelser, jf. retsplejelovens 855, stk. 3, nr. 1-5. Fremme af sagen uden den tiltalte forudsætter dog, at sagens anklageskrift og indkaldelsen til retsmødet er lovligt forkyndt for den tiltalte, eller at sagen utvivlsomt vil medføre frifindelse.

Det følger endvidere af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at tiltalte i straffesager som udgangspunkt har ret til at være til stede under domsforhandlingen i medfør af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Artikel 6 antages ikke generelt at udelukke, at en straffesag gennemføres, selv om tiltalte udebliver. Gennemførelse af en straffesag uden den tiltaltes tilstedeværelse forudsætter dog for at være forenelig med konventionen, at tiltalte er indkaldt til retsmøderne på den foreskrevne måde, og at gennemførelsen er forbundet med tilstrækkelige retssikkerhedsgarantier, medmindre tiltalte kan antages at have givet afkald på sin adgang til at være til stede. Det er en betingelse, at myndighederne har gjort sig rimelige anstrengelser for at gøre den tiltalte bekendt med, at der er indledt en straffesag mod tiltalte.

Justitsministeriet finder bl.a. på denne baggrund og af hensyn til den udvidelse af forpligtelsen til at fuldbyrde en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, truffet i andre medlemsstater, som rammeafgørelsen vil indebære, at den

nævnte afslagsgrund bør være obligatorisk, jf. forslaget til § 29 d, nr. 6, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil. Fuldbyrdelsen vil efter den foreslåede bestemmelse således som udgangspunkt skulle afslås, hvis den pågældende er dømt som udebleven. Det gælder dog ikke, hvis vedkommende er blevet behørigt underrettet om sagen, eller hvis vedkommende har tilkendegivet, at sagen ikke bestrides.

1970-konventionen indeholder ikke en tilsvarende afslagsgrund, men indeholder særlige regler om adgangen til at fuldbyrde udeblivelsesdomme i konventionens afsnit II, kapitel 3.

Loven indeholder en tilsvarende afslagsgrund i den gældende § 20, stk. 1, nr. 6, vedrørende fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf.

3.2.7. Forbudet mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*)

Det følger af artikel 9, stk. 1, litra ac, i forslaget til rammeafgørelse, at fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan afslås, hvis fuldbyrdelsen vil være i strid med princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*). Princippet er ikke nærmere defineret i selve rammeafgørelsen, og de nærmere betingelser må således – som ved gennemførelsen af forslaget til rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse – fastlægges i national ret.

Princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning er et grundlæggende princip i dansk strafferet og indebærer i hovedtræk, at ingen i en straffesag på ny må kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt, medmindre sagen kan genoptages, fordi der foreligger bevis for nye eller nyopdagede kendsgerninger, eller såfremt der i den tidligere rettergang er begået en grundlæggende fejl, som kunne påvirke sagens udfald. For så vidt angår sager, hvor der er afsagt en straffedom i udlandet for den samme handling, som påtænkes retsfulgt her i landet, fremgår princippet af straffelovens § 10 a.

Efter forslaget til § 29 e kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis afgørelsen vedrører samme forhold, som den pågældende er fundet skyldig i eller frifundet for her i landet eller i en anden stat end udstedelsesstaten. Bestemmelsen er gjort fakultativ. Det forudsættes, at en anmodning om fuldbyrdelse afslås, hvis den dom, som anmodningen om fuldbyrdelse vedrører, er afsagt i strid med princippet om *ne bis in idem*.